

Schoolplan 2019-2023

Comenius @Forum

De toekomst is nu...!

"Kennisoverdracht zoals we ons dat lang hebben voorgesteld kan eigenlijk niet. Wat je aan informatie aanbiedt, moet altijd tot iets persoonlijks worden getransformeerd. Het is noodzakelijk dat je leerlingen zoveel mogelijk activeert hun eigen kennis samen te stellen aansluitend bij wat ze al weten en kunnen..."

Monique Volman (Lector 'Identiteitsontwikkeling', Ichthus Hogeschool)

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Introductie	5
2. Onderwijs	6
2.1 De visie op onderwijs	6
2.2 Ontwikkeling	10
2.2.1 <i>Onderwijs</i>	10
a. Het onderwijsaanbod	10
b. De individuele ontwikkeling	10
c. Keuzemogelijkheden voor de leerlingen	10
d. ICT en onderwijs	11
e. Persoonlijke leerdoelen	11
f. Burgerschap	12
g. Taalvaardigheid	13
h. Rekenvaardigheid	13
i. Volgen en beoordelen	13
2.2.2 <i>Kwaliteitszorg</i>	15
a. De kwaliteitszorgagenda	15
b. Onderwijstijd	15
2.3.3 <i>Leerlingondersteuning</i>	16
a. Passend onderwijs	16
b. LOB	16
c. Het pedagogisch klimaat	16
d. Actualisatie van protocollen	17
3. Personeelsbeleid en professionalisering	18
3.1 Aannamebeleid en mobiliteit	18
a. Bevoegd personeel	18
b. Continuïteit	18
c. De schoolleiding m/v	18
d. Bij vertrek	19
3.2 Professionalisering	20
a. Deskundigheidsbevordering	20
b. Collegiale consultatie	20
c. De gesprekscyclus	21
d. Ontwikkeling door feedback	21
e. De schoolopleider	21
4. Organisatie	22
4.1 De positie van de vakgroepen	22
4.2 Aansturing en leidinggevende structuur	22
4.3 De Ontwikkelgroepen	23
5. Diverse onderwerpen	24
5.1 Communicatie en PR	24
5.2 Identiteit	24
5.3 Frysk	25
5.4 Maatschappelijke stage	25
5.5 Bevordering gezonde leefstijl	25
5.6 Duurzaamheid	26

Inleiding

In dit Schoolplan staat beschreven hoe het onderwijs op Comenius @Forum zich in de komende jaren verder gaat ontwikkelen. In cursus 2018/2019 hebben team en schoolleiding gezamenlijk het onderwijs geëvalueerd en is er in een aantal bijeenkomsten nagedacht over de vormgeving van het onderwijs van de school voor de komende jaren. De opbrengst hiervan vormt de kern van dit Schoolplan.

In de huidige tijd is sprake van een sterke dynamiek in de maatschappij en de arbeidsmarkt. De veranderingen hierin voltrekken zich in een dermate hoog tempo, dat het moeilijk is om uitspraken te doen over de verdere ontwikkeling ervan. Dit maakt de opdracht voor het onderwijs om leerlingen voor te bereiden op hun participatie in maatschappij en arbeidsmarkt erg complex.

Comenius @Forum is een jonge school, waarin het onderwijs wordt vormgegeven op basis van een heldere visie. Het is de overtuiging van de school, dat ze met haar onderwijs de leerlingen een goede basis meegeeft voor de toekomst.

Dit Schoolplan strekt zich uit over de periode 2019 – 2023. Per cursusjaar wordt hieruit een Jaarplan samengesteld met de items die in dat jaar centraal staan binnen onderwijs en organisatie.

Natuurlijk is een plan slechts een plan en zien we vaak, dat een opgesteld plan een papieren tijger blijkt te zijn. Dit Schoolplan echter wordt daadwerkelijk ter hand genomen: het vormt het uitgangspunt voor de ontwikkeling van de school in de komende jaren. Zo krijgt het plan een levend karakter!

Het is onze ambitie om het Schoolplan het karakter te geven van een actieplan. Op deze manier zal het ons lukken om het onderwijs op onze school nog beter, mooier en toekomstgerichter te maken.

Namens team @Forum,

Marinus Giesing MEL, directeur.

1. Introductie

Comenius @Forum is een kleinschalige school voor eigentijds, vernieuwend onderwijs. De naam van de school is gerelateerd aan een plek waar mensen samenkomen om met elkaar en van elkaar te leren, om ideeën op te doen en samen enthousiast te zijn. Zo willen we als gemeenschap van leerlingen, ouders en medewerkers ons onderwijs vormgeven.

De school is gestart in 2016 en blijkt te beantwoorden aan een grote behoefte gezien de mate van belangstelling. Er wordt onderwijs aangeboden voor mavo 1-4 en havo en atheneum 1-3. De mavo-leerlingen kunnen examen doen op @Forum, terwijl de leerlingen van havo en atheneum na het derde leerjaar kunnen doorstromen naar de bovenbouw @Forum, die per augustus 2020 start op Comenius Mariënborg.

De school telt 340 leerlingen en het team bestaat uit ongeveer 35 medewerkers. De schoolleiding wordt gevormd door een directeur en een teamleider.

In de school vormt de verantwoordelijkheid van de leerlingen voor hun eigen ontwikkeling een belangrijk uitgangspunt. Om ze hierbij te ondersteunen is de coaching een van de pijlers van het onderwijs.

Het onderwijsprogramma wordt zoveel mogelijk afgestemd op de individuele ontwikkeling van de leerlingen en is gericht op persoonlijke groei. Het wordt aangeboden in vaklessen, vakoverstijgende projecten, verplichte masterclasses en keuzemasterclasses. De programmatische lijnen zijn door het team zelf ontwikkeld aan de hand van de kerndoelen en de eindtermen (mavo), waarbij de samenhang tussen vakgebieden steeds een belangrijk uitgangspunt vormt.

In het programma krijgen de leerlingen de ruimte om keuzes te maken, waardoor hun motivatie op een positieve manier wordt beïnvloed. Alle leerlingen werken op een laptop en bij alle vakken wordt gebruik gemaakt van digitaal lesmateriaal.

Het is de ambitie van de school om innovatief te zijn en te blijven. Dit impliceert, dat het team het onderwijs blijft evalueren en verbeteren met het oog op een zo optimaal mogelijke aansluiting bij de snel veranderende maatschappij en arbeidsmarkt. Zo blijft @Forum gaan voor goed, mooi en toekomstgericht onderwijs!

2. Onderwijs

2.1 De visie op onderwijs

Het is belangrijk om als school een duidelijke visie te hebben: een paraplu waarmee al je activiteiten en keuzes te verbinden zijn. Hieronder wordt de uitwerking van de onderwijskundige en pedagogische visie van @Forum uit de doeken gedaan.

We zien @Forum als een gemeenschap van personeel, leerlingen en ouders, waarin ieder individu zich gekend en erkend weet. We komen op @Forum samen om van en met elkaar te leren. Binnen het streven naar een zo goed mogelijke vertrouwensband tussen docent en leerling willen we de onderlinge afstand verkleinen. De docent staat op @Forum niet alleen vóór de klas maar veelal ín de klas, tussen de leerlingen. Daarom wordt iedereen bij de voornaam aangesproken.

We stralen uit, dat we betrokken zijn op elkaar en geloven dan ook sterk in het persoonlijke contact. Dit geldt voor de omgang van het personeel met de leerlingen, voor de onderlinge omgang in het team en voor de omgang met de ouders. In de praktijk betekent dit dat het contact zo veel mogelijk mondeling en face-to-face plaats vindt. We nemen onze leerlingen serieus: in de Leerlingenraad spreken ze mee over zaken die de locatie aangaan. We werken nadrukkelijk met een positieve aanpak en streven ernaar, dat elke leerling zich optimaal ontwikkelt, op basis van de eigen mogelijkheden.

De drie psychologische basisbehoeften, relatie, competentie en autonomie, vormen het uitgangspunt bij ons werken met de leerlingen¹. Als in voldoende mate wordt voldaan aan de behoefte aan *relatie* ('anderen waarderen mij en willen met mij omgaan'), aan de behoefte aan *autonomie* ('ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen') en aan de behoefte aan *competentie* ('ik geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') is er bij de leerlingen sprake van welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren.

Procesgerichte begeleiding door middel van coaching vormt de basis van het leerproces op @Forum. Door de coaching worden de zelfreflectie en zelfsturing van de leerling ondersteund. Op @Forum houdt dit voor elke docent in, dat hij zowel leraar is als coach. Naast het overdragen van kennis ondersteunt en begeleidt de coach het leerproces. Ook is de coach verantwoordelijk voor het volgen en in kaart brengen van de ontwikkeling van de coachleerlingen, alsmede voor de communicatie rondom deze leerlingen.

Het onderwijsaanbod is zo samengesteld, dat leerlingen zich breed kunnen ontwikkelen. Dit betekent, dat naast kennisontwikkeling veel aandacht wordt besteed aan het ontwikkelen van de vaardigheden van de leerlingen. In de dynamische ontwikkeling van maatschappij en arbeidsmarkt, ook in relatie tot de toenemende digitalisering, moeten leerlingen worden voorbereid op voortdurende veranderingen, waarbij zij kunnen terugvallen op sterk ontwikkelde (21^e eeuwse) vaardigheden. Verder willen we, in aansluiting hierop, het probleemoplossend vermogen van onze leerlingen zo goed mogelijk ontwikkelen: in didactische en pedagogische zin wordende leerlingen steeds gestimuleerd om zelf tot oplossingen te komen.

Bij de inrichting van het onderwijs op @Forum realiseren we ons, dat de intellectuele, de sociale en de emotionele ontwikkeling van de leerlingen nauw verbonden zijn met elkaar en elkaar beïnvloeden. In het werken met de leerlingen zijn we ons hier steeds van bewust.

¹ Ryan en Deci, in: Stevens, L., 2004, Zin in school. Amersfoort: CPS.

Op @Forum hechten we aan eigenaarschap en keuzeruimte voor de leerlingen. Door leerlingen te stimuleren en te laten ervaren zelf verantwoordelijk te zijn voor hun onderwijsproces wordt hun motivatie voor school in positieve zin gevoed. In de lessen, projecten en masterclasses is veel ruimte voor de leerlingen om recht te doen aan hun eigen ambities en mogelijkheden. Deze keuzeruimte is een belangrijke factor. Het onderwijs op @Forum is ingedeeld in vijf (project)perioden. Deze lopen veelal van vakantie tot vakantie en bieden de leerling de kans om het eigen lesrooster te personaliseren. Per (project) periode wijzigt het thema en bieden we nieuwe masterclasses aan.

Het onderwijsaanbod op @Forum kan worden onderverdeeld in:

a. coaching:

elke leerling heeft een eigen coach en maakt deel uit van een coachgroep van zo'n elf leerlingen;
de coach bespreekt in het coachuur belangrijke zaken op sociaal-emotioneel gebied en op het gebied van de omgang met het schoolwerk; zo worden de leerlingen getraind in en bewust gemaakt van hun dominante leerstijl(en) zodat zij het beste uit zichzelf kunnen halen;
de coach heeft individuele coachmomenten met de leerling, waarin de studievoortgang centraal staat, naast opvallende zaken op sociaal-emotioneel gebied of aspecten uit de thuissituatie;

b. de vaklessen:

het gaat hierbij om de basisvakken;
deze vinden met name in de ochtend plaats, aangezien het opname- en concentratievermogen van de leerlingen dan het grootst is;

c. projecten:

het gaat hierbij om thematisch, vakoverstijgend onderwijs; de leerlingen begrijpen de samenhang in de lesstof zo veel beter, waardoor er meer rendement wordt behaald; de inhoud van projecten biedt mogelijkheden voor leren in en buiten de school; een project beslaat een periode van globaal zeven weken, tussen twee vakanties;

d. verplichte masterclasses:

hierin worden vaardigheden behandeld die een brede toepassing krijgen binnen het onderwijs en wordt lesstof behandeld die een verdieping of aanvulling vormt op de vaklessen;
deze worden door alle leerlingen gevolgd, maar leerlingen kunnen wel kiezen in welke periode ze dat willen;

e. keuzemasterclasses:

hierin worden talenten en interesses van leerlingen (verder) aangemoedigd en ontwikkeld;
per periode (globaal zeven weken, tussen twee vakanties) is er een aantrekkelijk en breed aanbod, waarbij leerlingen kunnen intekenen naar hun voorkeur; masterclasses worden verzorgd door eigen docenten en gastdocenten, in de school en daarbuiten;

f. huiskameruur:

op een aantal middagen is er na de lessen de mogelijkheid voor leerlingen om het huiskameruur te bezoeken;

in een aantal lokalen zijn docenten aanwezig bij wie de leerling huiswerk kan maken, aanvullende ondersteuning kan krijgen of even kan bijkomen van de schooldag;

leerlingen kiezen er zelf voor om naar het huiskameruur of naar huis te gaan na afloop van de laatste les. Indien nodig kan een coach een huiskamer uur adviseren.

Binnen @Forum werken we met combiklassen mavo-havo en havo-atheneum, op basis van het idee van divergente differentiatie: de docent sluit zoveel mogelijk aan op de individuele niveaus en onderwijsbehoeften van de leerlingen en begeleidt het leerproces zo zorgvuldig mogelijk. Zo wordt er in de lessen voortdurend gekeken naar de individuele behoeften en mogelijkheden van de leerlingen. Dit impliceert een hoge mate van differentiatie in instructie, leerstof, tempo, doelen, toetsing en begeleiding. Binnen de combiklassen kan eventueel worden doorgestroomd naar het andere onderwijsniveau. Ook kunnen leerlingen vakken op een hoger onderwijsniveau volgen dan het niveau waarop ze staan ingeschreven.

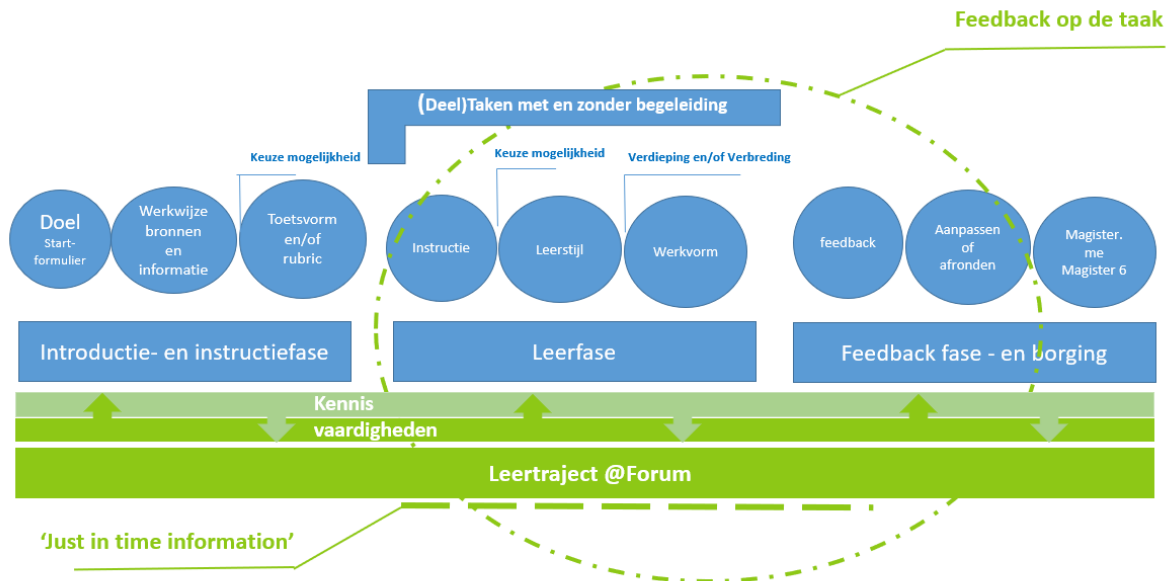
We willen de leerlingen de tijd geven om zich te ontwikkelen op het niveau dat het best aansluit op hun mogelijkheden. Daarom hanteren we een tweejarige brugperiode. Halverwege het tweede leerjaar krijgen de leerlingen een voorlopig vervolgadvis, terwijl ze aan het eind van dit leerjaar een definitief vervolgbesluit krijgen. Op dit onderwijsniveau vervolgen ze het onderwijs vanaf het derde leerjaar. Hieraan moet worden toegevoegd dat leerlingen een of meerdere vakken kunnen blijven volgen op een hoger onderwijsniveau.

Op @Forum bieden we gepersonaliseerd onderwijs aan. Hieronder verstaan we een onderwijscontext waarin optimale leerprocessen worden gecreëerd, die aansluiten bij de persoonlijke kwaliteiten, individuele behoeften en individuele leerstijlen² van de leerlingen. Zij krijgen de gelegenheid om op hun eigen wijze en tempo te werken aan leerdoelen, die aansluiten bij hun eigen niveau en talenten. Hierbij zijn we ons bewust van het feit, dat leerlingen een eigen profiel hebben van sterk en minder sterk ontwikkelde intelligenties (talenten) en proberen we hierop te anticiperen in de aanbidding en verwerking van de lesstof³. Dit doen we door te werken met leertrajecten die allemaal op eenzelfde wijze worden samengesteld in een digitale leeromgeving. Per vakgebied, leerdoel, leerinhoud of onderdeel, kan de leerling, afhankelijk van de eigen prestaties en voorkeuren, een aangepast leertraject krijgen. De leerlingen worden gestimuleerd om keuzes te maken met betrekking tot het vorm geven van hun persoonlijke curriculum, waarbij de docent afwisselend een ondersteunende, leidende en/of coachende rol vervult, door het geven van effectieve feedback en door het faciliteren van rijke leersituaties⁴.

² www.onderwijsvanmorgen.nl

³ www.leraar24.nl/meervoudige-intelligentie

⁴ www.slo.nl

De ontwikkeling van de leerlingen willen we steeds plaatsen in een longitudinaal perspectief. Dit betekent, dat we de prestaties van de leerlingen beschouwen in het licht van hun ontwikkeling over de langere termijn. Daarom leggen we bij het beoordelen van de prestaties van de leerlingen het hoofdaccent bij het geven van feedback, aangezien een leerling hierdoor zicht krijgt op het eigen ontwikkelingsproces. Er worden diverse toetsvormen gehanteerd (zowel formatief als summatief), waarmee de leerling kan laten zien in welke mate hij zich de stof heeft eigen gemaakt en in welke mate hij een volgende stap heeft gezet in het eigen ontwikkelingsproces.

2.2. Ontwikkeling

2.2.1 Het onderwijs

a. Het onderwijsaanbod

Op @Forum wordt onderwijs aangeboden in de onderwijsniveaus mavo (1-4), havo en atheneum (1-3). Het onderwijsaanbod is breed samengesteld en wordt uitgevoerd in vaklessen, vakoverstijgende projecten en masterclasses (verplicht en naar keuze). Bij het ontwikkelen en uitvoeren van het onderwijsprogramma vormen de kerndoelen het uitgangspunt. Voor de mavo geldt, dat hiernaast ook de eindtermen uitgangspunt zijn, zodat gesteld kan worden, dat het aanbod dekkend is voor de examenprogramma's. Binnen het onderwijs is er zowel aandacht voor theoretische als praktische vorming. Er wordt afstemming gezocht met de eisen die het vervolgonderwijs, mbo en havo en atheneum tweede fase, aan de leerlingen stelt.

Het doel van ons onderwijs is de leerlingen te helpen zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen als mens, op basis van hun individuele mogelijkheden, hen toe te leiden tot diplomering (mavo) en hen voor te bereiden op een zelfstandige plek in de maatschappij en de dynamische arbeidsmarkt.

De kwalificatiefunctie van het onderwijs impliceert, dat flexibiliteit en toekomstbestendigheid kernwoorden zijn. Op @Forum zien we dit terug in de ontwikkeling van de individuele talenten van de leerlingen, zoals die in eerste instantie in de les geëffectueerd moet worden. Hierbij is het belangrijk dat de docenten in staat zijn om goed om te gaan met de verschillen tussen leerlingen. Verder willen we ruimte geven aan het ontdekken en verder ontwikkelen van talenten binnen de masterclasses.

Ambitie: de docenten zijn in staat om in hun lessen adequaat in te spelen op de verschillen tussen leerlingen door goed te differentiëren

Norm: in de school is differentiatie zichtbaar in de werkvormen die in de periodeplanners per vakgebied vermeld staan, in de keuzemogelijkheden die de leerlingen worden geboden en doordat leerlingen een of meer vakken op een hoger niveau kunnen volgen. In de uitgevoerde lesobservaties is dit bij 75% van de docenten waarneembaar.

b. De individuele ontwikkeling

De ontwikkeling van de leerlingen wordt nauwgezet gevolgd. Vanaf de start in leerjaar 1, waarbij de informatie van de basisschool van groot belang is, is Magister hierbij leidend, zowel wat betreft de cognitieve als de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Op basis van het ontwikkelingsbeeld en diverse vormen van leerlingbespreking kan vervolgens geanticipeerd worden op de ontwikkeling van de leerling. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een aanbod voor aanvullende begeleiding in het huiskameruur of toeleiding naar een ander onderwijsniveau. Op basis van het gepersonaliseerde karakter van het onderwijs kan een leerling een aanbod krijgen in het kader van excellentie. Dit betekent, dat een of meer vakken op een hoger niveau gevolgd kunnen worden. Daarnaast kan, waar nodig, een beroep gedaan worden op het aanbod in het kader van de leerlingondersteuning.

Ambitie: het anticiperen op de individuele ontwikkeling van leerlingen wordt gestimuleerd in een aanbod voor maatwerk in het huiskameruur, dat structureel deel uitmaakt van het onderwijsaanbod

Norm: 60% van de leerlingen is intrinsiek gemotiveerd om gebruik te maken van het maatwerkaanbod.

c. Keuzemogelijkheden voor de leerlingen

Op @Forum vinden we het erg belangrijk, dat leerlingen keuzemogelijkheden krijgen aangeboden. Dit vertaalt zich in de verschillende mogelijkheden om aan te tonen dat een leerling bepaalde leerstof

beheerst, in de keuze van masterclasses en in de keuze om het huiskameruur te bezoeken. We hebben hierbij de ambitie om motivatie en eigenaarschap van de leerlingen zo veel mogelijk te bevorderen.

Ambitie: door de leerlingen meer keuzemogelijkheden aan te bieden worden het verantwoordelijkheidsgevoel voor de eigen ontwikkeling en de motivatie voor school versterkt in overleg met de vakgroepen wordt een model ontwikkeld waarmee twee maal per jaar een inventarisatie van gehanteerde toetsvormen kan plaats vinden, op leerlingniveau, klasniveau en leerjaarniveau

Norm: leerlingen zijn bewust bezig met hun eigen ontwikkeling en gaan pro-actief om met de keuzemogelijkheden bij de diverse toetsvormen; dit wordt duidelijk uit de steekproefsgewijze meting die twee maal per jaar plaats vindt, waarbij de norm is dat per leerling/klas/jaarlaag tenminste vijf verschillende toetsvormen meer dan eens zijn gebruikt.

d. ICT en onderwijs

In de school zijn de lesruimtes voorzien van een digibord. Alle leerlingen werken met een laptop. Binnen alle vakken wordt een digitale onderwijsmethode gebruikt, als ondersteunend middel. Hierdoor zijn de docenten in staat om inhoud te geven aan het diagnosticerend lesgeven en het anticiperen op de verschillen tussen de leerlingen.

De vaardigheid 'ict gebruik voor leren' zal een sterkere positie krijgen binnen het onderwijsprogramma om de ontwikkeling van de leerlingen op dit gebied te bevorderen. In de school zullen de ict-faciliteiten in de school in de komende jaren verder versterkt worden, om de kwaliteit en het toekomstgerichte karakter van het onderwijs verder te stimuleren.

Ambitie: in het onderwijsprogramma wordt een leerlijn ontwikkeld om de digitale vaardigheden van de leerlingen te versterken

Norm: vanaf cursusjaar 2020-2021 krijgt het domein digitale vaardigheden een structurele plaats in het onderwijsprogramma.

e. Persoonlijke leerdoelen

De opdracht aan de school voor socialisatie en persoonlijkheidsvorming van de leerlingen resulteert erin, dat coaching en burgerschap kernbegrippen zijn. Op @Forum vormt de coaching een van de pijlers van het onderwijs. In alle leerjaren heeft de leerling een coach en wordt geparticipeerd in een coachgroep. De coaching wordt uitgevoerd op individueel niveau en op groepsniveau. Alle docenten van de school zijn tevens coach.

Op @Forum is de eigen verantwoordelijk van de leerling een belangrijk uitgangspunt, waarop vanaf het eerste leerjaar een sterk appèl wordt gedaan. Deze verantwoordelijk is gerelateerd aan de eigen ontwikkeling, maar heeft meer algemeen ook betrekking op de keuzes die leerlingen maken. Met betrekking tot het leerproces sluit de coachende rol van de docenten/coaches hier op aan. In dit kader worden de leerlingen gestimuleerd zelf doelen te stellen met het oog op hun ontwikkeling en is er veel aandacht voor reflectie op het leerproces.

Ambitie: de leerlingen stellen in samenwerking met hun coach eigen leerdoelen, waardoor hun motivatie om zich te ontwikkelen wordt bevorderd

Norm: elke leerling beschikt over een persoonlijk ontwikkelingsplan en bouwt aan een digitaal portfolio, waarin tenminste zijn opgenomen reflectieverslagen, persoonlijke leerdoelen over vakinhouden en over

vaardigheden. Twee maal per jaar wordt steekproefsgewijs vastgesteld of het portfolio van de leerlingen aan deze voorwaarden voldoet.

f. Burgerschap

Sinds augustus 2021 is de wet die regelt dat scholen burgerschapsonderwijs moeten aanbieden aangescherpt en verplichtender geworden. Scholen hebben de opdracht om doelgericht en op samenhangende wijze burgerschap en sociale cohesie bij al hun leerlingen te bevorderen. In de kern moeten scholen respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat overbrengen en voorzien in een schoolcultuur die overeenkomt met deze waarden. Daarnaast gaat het om het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties die leerlingen in staat stellen om deel te nemen aan de pluriforme democratische samenleving in Nederland.

Binnen de school richten we ons in eerste instantie op het formuleren van onze visie op Burgerschapsonderwijs en inventariseren we welk aanbod we al realiseren. Vervolgens brengen we de visie en het aanbod samen en zullen we mogelijke omissies oplossen door ons aanbod te verbreden. Hierbij vormen zeven bouwstenen voor burgerschapsonderwijs de kapstok voor het aanbod in de school.

Deze bouwstenen zijn:

- 1: Vrijheid en Gelijkheid: over de fundamentele rechten en vrijheden van de mens zoals vastgelegd in nationale en internationale wetten en verdragen (mensenrechten, kinderrechten, vrijheidsrechten).
- 2: Macht en inspraak: over de inrichting van ons staatsbestel en de instituties, procedures en mechanismen die macht reguleren en inspraak mogelijk maken.
- 3: Democratische cultuur: over omgangsvormen die door democratie worden bevorderd en die haar ook mogelijk maken: vreedzaamheid, verdraagzaamheid, de bereidheid de ander te (h)erkennen als gelijkwaardige en op gelijke voet met hem, haar of hen te communiceren.
- 4: Identiteit: over manieren waarop individuen en groepen zich (willen, kunnen) definiëren en in de publieke ruimte manifesteren.
- 5: Diversiteit: over manieren om ervoor te zorgen dat ieder individu en elke groep gelijkwaardig kan deelnemen aan de samenleving.
- 6: Solidariteit: over solidariteit en rechtvaardigheid en manieren om vorm te geven aan onze morele betrokkenheid op anderen.
- 7: Digitaal samenleven: over de invloed van de digitalisering op burgerschap en over het bespreken van maatschappelijke kwesties rond burgerschap in de digitale (online) wereld.

Ambitie: de leerlingen ervaren, dat zij invloed hebben op de gang van zaken in de school, waardoor hun relatie met de school als leefomgeving wordt bevorderd

Norm: jaarlijks worden tenminste twee ideeën van de Leerlingenraad gehonoreerd.

Ambitie: het burgerschapsonderwijs maakt integraal deel uit van het onderwijs in de school waardoor de leerlingen zo optimaal mogelijk worden voorbereid op hun rol als actieve deelnemers aan de democratische samenleving

Norm: de school beschikt over een heldere visie op burgerschapsonderwijs en een plan van uitvoering dat deel uitmaakt van de jaarplanning.

Norm: de school voert het burgerschapsonderwijs uit op basis van de opgestelde visie en het plan van uitvoering.

g. Taalvaardigheid

De aandacht voor de basisvaardigheden in het funderend onderwijs wordt door de overheid sterk gestimuleerd, zodat het gemiddelde niveau van leerlingen op dit gebied wordt verhoogd en de kansenongelijkheid voor jongeren wordt bestreden.

Ambitie: de school beschikt over een Taalbeleidsplan op basis waarvan de school de onderwijspraktijk wil aanpassen aan de taalleerbehoeften van de leerlingen, met het oog op het bevorderen van hun algemene ontwikkeling en het verbeteren van hun onderwijsresultaten.

Norm: de school beschikt over een Taalbeleidsplan.

Ambitie: in de vakwerkplannen van de vaksecties worden de expliciete verbinding met en uitvoering van het Taalbeleidsplan beschreven.

Norm: in de vakwerkplannen wordt in een specifieke paragraaf expliciet aandacht besteed aan de uitvoering van het Taalbeleidsplan.

Ambitie: de school geeft in de lessen uitvoering aan de richtlijnen zoals die staan beschreven in het Taalbeleidsplan

Norm: tijdens de lesbezoeken wordt de uitvoering van de richtlijnen uit het Taalbeleidsplan waargenomen en maakt dit onderwerp deel uit van het reflectiegesprek met de docent.

Ambitie: leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte op het gebied van taalvaardigheid worden gescreend en gemonitord om zodoende te kunnen anticiperen op hun ontwikkeling

Norm: school analyseert de ondersteuningsbehoefte bij de instroom in klas 1, op basis van het ORK⁵, monitort de voortgang in de vaklessen in alle leerjaren en bij de MOT⁶ halverwege het tweede leerjaar.

Ambitie: een aanbod van extra ondersteuning op het gebied van taalvaardigheid maakt deel uit van het maatwerkaanbod van de school in het huiskameruur (klas 1 en 2) en de flexuren (klas 3 en 4)

Norm: extra ondersteuning op het gebied van taalvaardigheid maakt deel uit van het maatwerkaanbod (bijlage: praktische uitvoering).

h. Rekenvaardigheid

De aandacht voor de basisvaardigheden in het funderend onderwijs wordt door de overheid sterk gestimuleerd, zodat het gemiddelde niveau van leerlingen op dit gebied wordt verhoogd en de kansenongelijkheid voor jongeren wordt bestreden.

Ambitie: rekenvaardigheid maakt structureel deel uit van het lesaanbod van de school

Norm: het vak rekenen maakt structureel deel uit van het onderwijsaanbod in de leerjaren 1, 2 en 3.

Norm: de school signaleert de leerlingen die aanvullende ondersteuning nodig hebben bij het vak rekenen en anticipeert hierop qua aanbod in de lessen en het maatwerkaanbod.

Norm: de leerlingen die in hun examenpakket geen wiskunde kiezen worden begeleid naar deelname aan een rekentoets in leerjaar ..., waarbij de ambitie is om hierop een voldoende te behalen.

i. Volgen en beoordelen

De school beschikt over een PTA en een examenreglement. Deze liggen ten grondslag aan de examinering van de mavo. Verder wordt in de school het protocol 'Volgen en beoordelen' gehanteerd,

⁵ Onderwijskundig Rapport van de basisschool

⁶ Methode Onafhankelijke Toetsing

waarin staat beschreven hoe de ontwikkeling van de leerlingen wordt gevolgd en hoe er met beoordelingen wordt omgegaan. In de school is al sprake van een wijze van beoordelen die deels summatief en deels formatief van karakter is. De school heeft de ambitie om het aandeel van het formatieve evalueren verder uit te breiden. In de evaluatie van het onderwijsprogramma wordt aandacht besteed aan het beperken van het aantal toetsmomenten.

Ambitie: binnen de school wordt minder en anders getoetst en wordt een goede balans gerealiseerd tussen formatieve en summatieve evaluatie

Norm: bij alle vakgebieden wordt zowel formatief als summatief geëvalueerd; dit wordt bij 75% van de lesobservaties vastgesteld.

2.2.2 Kwaliteitszorg

a. De kwaliteitszorgagenda

De school beschikt over een goed uitgewerkt systeem van kwaliteitszorg, in samenwerking met de stafmedewerker kwaliteitszorg. Jaarlijks worden er concrete streefdoelen opgesteld, in het kader van de pdca-cyclus. Aangezien @Forum nog slechts een korte historie kent verkeert de opbouw van data nog in de opbouwfase en zijn van verschillende van de hieronder genoemde items nog geen data beschikbaar.

Aan de hand van een kwaliteitszorgagenda worden er op vaste momenten in het cursusjaar gegevens verzameld, geanalyseerd en besproken, met het oog op de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Hierbij gaat het o.a. om

- onderwijsresultaten vakken;
- examenresultaten;
- rendementscijfers;
- toetsafnames en –analyses (bv. MOT);
- studieresultaten van ex-leerlingen in mbo en havo;
- leerling- (jaarlijks) en oudertevredenheidstevredenheidsonderzoek (tweejaarlijks);
- welbevinden, motivatie en sociaal-emotionele ontwikkeling (SAQI).

Ambitie: met de jaarlijkse afname van de SAQI worden motivatie, tevredenheid, zelfvertrouwen en schoolveiligheid gemeten, leidend tot analyse en beleidsmatige verwerking van de uitkomsten

Norm: het beeld uit de SAQI bevestigt het beeld van de school, ondersteunt reeds ingezette interventies en versterkt het signaleringsvermogen van de school t.a.v. de in de lijst opgenomen aspecten; aan het eind van het cursusjaar worden het beeld en de ingezette interventies geevalueerd.

Ambitie: de data van de kwaliteitszorg krijgen een belangrijke plek bij de uitvoering en verdere ontwikkeling van het onderwijs, o.a. in samenwerking met de vakgroepen

Norm: de verzamelde data worden in de vakgroepen geanalyseerd en gebruikt bij de onderbouwing van gemaakte keuzes, bij het interveniëren bij ongewenste ontwikkelingen en bij het vormgeven aan de ontwikkeling van het onderwijs.

b. Onderwijstijd

De school streeft jaarlijks na om voor haar leerlingen voldoende onderwijstijd te realiseren.

Ambitie: zowel de te programmeren als de gerealiseerde onderwijstijd zijn in beeld, door gebruikmaking van informatie uit lessentabellen, rekentools, Magister en Zermelo

Norm: de gerealiseerde en geprogrammeerde onderwijstijd wijzen uit, dat de norm van het minimum aantal klokuren wordt gerealiseerd.

2.2.3 Leerlingondersteuning

a. Passend onderwijs

Voor leerlingen die aanvullende ondersteuning nodig hebben bij hun ontwikkeling beschikt de school over een breed ondersteuningsaanbod. De school streeft ernaar de ondersteuning zoveel mogelijk in de klassensituatie uit te voeren. Het additionele aanbod bestaat uit de basisondersteuning (coaching, dyslexiecoaching, counseling, faalangstreductietraining en de extra ondersteuning, de zgn. coaching passend onderwijs. In het Schoolondersteuningsprofiel staat beschreven welke ondersteuningsbehoeften hieronder vallen. Bij deze vorm van ondersteuning wordt een OPP opgesteld en uitgevoerd. De ambitie van de school om bij voorkeur alle leerlingen passend onderwijs te bieden, vereist dat het expertiseniveau van de docenten, waar het de ondersteuning van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften betreft, blijvend aandacht vraagt en dat de facilitering van de tweedelijnsondersteuning op voldoende niveau is.

Ambitie: de school maakt het onderwijs dusdanig passend, dat ook leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, in aansluiting op het Schoolondersteuningsprofiel, het onderwijs kunnen volgen

Norm: het percentage leerlingen dat de school voortijdig verlaat vanwege de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte bedraagt jaarlijks maximaal 0.5 %.

Ambitie: in 2022 wordt het Schoolondersteuningsprofiel herijkt. In dit document schetst de school de breedte van de ondersteuningsmogelijkheden

Norm: met het Schoolondersteuningsprofiel wordt intern en extern duidelijkheid geboden over de mogelijkheden en beperkingen rond leerlingondersteuning in de school.

b. LOB

Binnen het onderwijsaanbod bestaat structureel aandacht voor loopbaanoriëntatie en –begeleiding. Aan de hand van een lob-agenda worden er elk jaar activiteiten uitgevoerd binnen deze context. Het is nadrukkelijk de bedoeling om hierbij over de schoolgrens heen te denken. Voor de invulling ervan wordt samengewerkt met bedrijven en instellingen.

Ambitie: de school beschikt over een lob-programma in alle leerjaren, resulterend in een passend loopbaanvervolg van elke leerling

Norm: elke leerling beschikt bij diplomering over een kwalitatief goed loopbaandossier, dat de basis vormt voor een passende vervolgkeuze en switchgedrag in het vervolgonderwijs tot een minimum beperkt. In het dossier maakt de leerling de eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk door een beschrijving van uitgevoerde activiteiten die hebben bijgedragen aan het ontwikkelen van loopbaancompetenties, in aansluiting op het LOB-beleidsplan van de school. Dit wordt jaarlijks steekproefsgewijs vastgesteld.

c. Het pedagogisch klimaat

Het pedagogisch klimaat van de school is veilig en ondersteunend. De school meet dit aspect jaarlijks. Binnen de school worden duidelijke regels gehanteerd die het kader schetsen waarbinnen personeel en leerlingen zich bewegen. Vanuit een positieve aanpak wil het team omgaan met de leerlingen. Het

team is in zijn geheel verantwoordelijk voor het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat. In vrije situaties, zoals pauzes, wordt door de docenten toezicht gehouden.

Ambitie: de leerlingen en de medewerkers van de school ervaren de sociaal-pedagogische context als veilig

Norm: de school scoort tenminste een 8.0 op de jaarlijkse meting van welbevinden en sociale en fysieke veiligheid.

d. Actualisatie van protocollen

In protocollen wordt de uitvoering van bepaalde vormen van ondersteuning beschreven, zoals het dyslexieprotocol.

Ambitie: de gebruikte protocollen worden geactualiseerd om de leerlingbegeleiding zo optimaal mogelijk te laten verlopen

Norm: de protocollen blijken in de praktijk een goede leidraad voor het betreffende onderwerp in de ondersteuningsstructuur.

3. Personeelsbeleid en professionalisering

In het Strategisch plan staat beschreven, dat wij ervan overtuigd zijn onze leerlingen pas iets te kunnen leren als wij onszelf ontwikkelen, zelf over lerend vermogen beschikken en dat ook tonen. Deze aspecten maken derhalve deel uit van de gewenste professionele cultuur van de school.

3.1 Aannamebeleid en mobiliteit

a. Bevoegd personeel

In het kader van het bewaken en verder versterken van de kwaliteit van het onderwijs spannen we ons in om competente medewerkers te behouden, terwijl nieuw aan te nemen personeelsleden bevoegd moeten zijn voor het vakgebied waarvoor ze worden aangesteld. Bij de sollicitatieprocedure wordt ook de vraag beantwoord of de betreffende collega binnen het bestaande team past en in welke mate er sprake is van een toegevoegde waarde voor team en school. Elke nieuw te benoemen collega moet zich kunnen en willen conformeren aan de visie van de school.

Ambitie: de school beschikt over 100% voor hun vak bevoegde, kwalitatief goede docenten, die in staat zijn de visie van de school uit te voeren

Norm: alle docenten zijn bevoegd voor hun vak en laten in hun dagelijks functioneren zien, dat zij de visie van de school uitvoeren.

b. Continuïteit

Om het kwaliteitsniveau van de medewerkers op peil te houden is het belangrijk om kwalitatief goede medewerkers te behouden en om tijdig nieuwe competente medewerkers te werven.

Ambitie: op CVO-niveau wordt een overzicht gehanteerd van de (te verwachten) tekorten en overschotten van medewerkers op vakniveau; op basis hiervan kan een onderlinge detacheringsspool opgestart worden voor de CVO-scholen. Verder is het van belang de zichtbaarheid van de organisatie te vergroten en de relatie met lerarenopleidingen te versterken

Norm: jaarlijks wordt per vak- en graadsgebied in kaart gebracht waar tekorten/overschotten van medewerkers zullen ontstaan a.g.v. natuurlijk uitstroom. Hierbij gaat het zowel om OP als OOP.

Ambitie: getracht wordt om goede en competente medewerkers te behouden voor de organisatie door begeleiding bij de start, het bieden van een ontwikkelperspectief en het voeren van loopbaangesprekken

Norm: jaarlijks worden die medewerkers gesignaleerd waarmee loopbaangesprekken gevoerd zullen worden.

Ambitie: alle medewerkers zitten fysiek en mentaal goed in hun vel, door inzet van diverse vormen van vitaliteitsbeleid

Norm: jaarlijks worden streefcijfers geformuleerd voor het ziekteverzuim in de school; ter bevordering van de vitaliteit van de medewerkers wordt het Cafetariamodel voor vitaliteit (TIGRA) ontwikkeld en geïmplementeerd.

c. De schoolleiding m/v

De organisatie vindt het belangrijk, dat er in de schoolleiding een goede verdeling is van mannen en vrouwen.

Ambitie: de school streeft na dat meer vrouwen een plek krijgen in de schoolleiding

Norm: bij gelijke geschiktheid van kandidaten voor een leidinggevende positie in de school gaat de voorkeur uit naar een vrouw.

d. Bij vertrek

De school is een lerende organisatie. Als er medewerkers zijn die de organisatie verlaten kan hun feedback de school verder helpen in haar ontwikkeling.

Ambitie: de school is geïnteresseerd in de reden van vertrek van medewerkers; hiertoe voert men met een vertrekkende medewerker een exitgesprek

Norm: de school maakt bij het vertrek van een medewerker standaard gebruik van een exitformulier en analyseert de inhoud.

3.2 Professionalisering

a. Deskundigheidsbevordering

De versterking van de deskundigheid van de medewerkers vindt structureel plaats en is gekoppeld aan de ontwikkelingsgerichte gesprekscyclus. Tweejaarlijks wordt een medewerkerstevredenheids-onderzoek georganiseerd dat, waar nodig, leidt tot interventies in de school. Uit dit onderzoek in 2019 werd duidelijk, dat de school als lerende organisatie versterking behoeft. Dit vertaalt zich in de komende jaren in het bevorderen van het geven van onderlinge feedback in het team, onderlinge visitatie, kennisdeling en gebruik maken van de feedback van ouders en leerlingen. Hieronder worden deze thema's uitgewerkt.

In de school vindt deskundigheidsbevordering in diverse vormen en op verschillende niveaus plaats voor 10% van de normjaartaak, gelijkelijk verdeeld over:

- a. individueel niveau: medewerkers kunnen op eigen initiatief keuzes maken voor een individueel te volgen vorm van scholing, waarbij gebruik gemaakt kan worden van een centraal scholingsaanbod;
- b. teamniveau: per kalenderjaar staat een onderwerp centraal voor de teamscholing, eventueel aangevuld met een of enkele scholingsbijeenkomsten. Het onderwerp dat centraal staat is gekoppeld aan de Ontwikkelagenda van de school.

Ambitie: het expertiseniveau van de medewerkers ontwikkelt zich tenminste parallel met de ontwikkeling van de school

Norm: elke collega geeft invulling aan de opdracht zich als professional blijvend te ontwikkelen, op individueel niveau en op teamniveau.

Ambitie: met een centrale scholingsaanbod wordt aangesloten bij de inhoud van het Strategisch beleidsplan van CVO

Norm: de cursussen en scholingen van het centrale scholingsaanbod sluiten aan bij het Strategisch beleidsplan van CVO.

Ambitie: de mogelijkheden van het centrale scholingsaanbod worden ten volle benut door een aantrekkelijk aanbod, een goede organisatie en heldere communicatie

Norm: jaarlijks worden streefcijfers geformuleerd voor te benutten scholingsbudgetten en scholingen.

b. Collegiale consultatie

In het kader van collegiale consultatie vormen collega's elk jaar een duo met een collega van een andere vakgroep. Hierbij bezoekt men twee lessen van elkaar en voert men hierover de professionele dialoog⁷.

In het kader van collegiale consultatie brengen collega's een bezoek aan een andere Comenius-school, om hierover met collega's daar de professionele dialoog te voeren.

In aansluiting op het thema van de Ontwikkelgroep waarvan men deel uitmaakt bestaat de mogelijkheid tot het bezoeken van een conferentie of het afleggen van schoolbezoeken.

⁷ Een professionele dialoog is een gesprek tussen collega-beroepsbeoefenaren over de kwaliteit en beoogde resultaten van hun werk. De diversiteit aan inbreng, persoonlijkheden en belangen helpt om tot excellente en gedragen resultaten te komen. De dialoog is een middel om persoonlijke ervaringen uit te wisselen, verbinding te creëren tussen mensen en het gezamenlijke belang in school te ontdekken en te benoemen.

Ambitie: elke medewerker ontwikkelt zich d.m.v. collegiale consultatie in en buiten de school

Norm: elke nieuwe collega wordt in het eerste jaar gekoppeld aan een buddy;

elke medewerker bezoekt jaarlijks tenminste twee lessen van een collega in de school en visiteert jaarlijks een collega op een andere school.

c. De gesprekscyclus

De teamleider voert in een vaste regelmaat de formele gesprekscyclus uit met de leden van het OP. De directeur doet dit met de leden van het OOP. Aan het gesprek met een lid van het OP gaan in alle gevallen een of meer lesbezoeken vooraf. Ook kan het gesprek plaats vinden in het kader van de 360° feedback. De gesprekken hebben een ontwikkelingsgericht karakter en vinden plaats aan de hand van een vast format.

Ambitie: functioneren en ontwikkeling van elke medewerker komen gericht aan de orde in een formeel, ontwikkelingsgericht gesprek met de leidinggevende, eventueel in combinatie met de 360° feedback

Norm: elke medewerker heeft tweejaarlijks een ontwikkelgesprek.

d. Ontwikkeling door feedback

De ontwikkeling van de docenten kan versterkt worden door gebruik te maken van de feedback van de leerlingen. Dit kan mondeling plaats vinden door de leerlingen te bevragen, maar hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van eenvoudige hulpmiddelen. Binnen de school wordt een ontwikkeling op gang gebracht om deze vorm van feedback een structurele plaats te geven. De uitkomst ervan is in eerste instantie bestemd voor de betreffende medewerker, maar kan ook aan de orde komen tijdens de formele gesprekscyclus of tijdens een professionele dialoog in de vaksectie of de vakgroep.

Ambitie: docenten bevragen hun leerlingen regelmatig om feedback te ontvangen op hun lessen, zowel formeel als informeel

Norm: elke docent vraagt formeel tenminste twee keer per jaar een klas om feedback op het lesgeven, naast de informele bevraging.

e. De schoolopleider

Deze functionaris richt zich op de ondersteuning van de stagelopende studenten van de diverse opleidingen binnen de school. Ook onderhoudt hij de contacten met de opleidingsinstituten. Hij onderneemt initiatieven om de school tot een aantrekkelijke leeromgeving voor studenten te maken. De schoolopleider kan gevraagd en ongevraagd de schoolleiding adviseren om talentvolle WPL4 studenten aan de schoolorganisatie te binden.

De schoolopleider richt zich ook op de ondersteuning van nieuwe collega's tijdens de eerste twee jaar van hun dienstverband, d.m.v. klassenbezoek, individuele gesprekken en intervisiebijeenkomsten.

Ambitie: de schoolopleider neemt een duidelijke positie in binnen de school en functioneert naar behoren in het kader van de taakomschrijving

Norm: de schoolopleider functioneert zichtbaar in het team volgens de taakomschrijving en is het aanspreekpunt binnen de organisatie voor stages en de begeleiding van nieuwe docenten.

4. Organisatie

4.1 De positie van de vakgroepen

Binnen de school wordt een ontwikkeling opgestart om de vakgroepen belangrijker te maken. Binnen een professionele leergemeenschap delen leraren en schoolleiding de overtuiging, dat ze vanuit gezamenlijk eigenaarschap van het onderwijs de school verder willen ontwikkelen. Men streeft hetzelfde doel na, namelijk goed onderwijs, en heeft hierbij een duidelijke focus vanuit de collectieve ambitie van de school.

De vakgroepen vormen een erg belangrijk onderdeel van de organisatie van de school in het kader van teacher leadership. Immers, in deze groepen wordt de professionele dialoog tussen leraren gevoerd over allerlei vakinhoudelijke aspecten. Daarnaast zijn de vakgroepen een belangrijke gesprekspartner voor de schoolleiding over het onderwijskundig en kwaliteitsbeleid van de school.

Door de vakgroepen kan dus veel invloed uitgeoefend worden. Om ze goed in positie te brengen is het van belang doel en plek in de organisatie duidelijk te beschrijven.

De vakgroepen bestaan elk uit een deel van het lerarenteam. Hierbij is het team er voor het onderwijs en de leerlingen, terwijl de vakgroep er is voor de docenten en de vakken. Een vakgroep is onder te verdelen in meerdere vaksecties, die ieder verantwoordelijk zijn voor de vakdocenten en het vak. In de vakgroepen komen onderwerpen aan de orde die de vaksectie overstijgen en waarbij de afstemming tussen meerdere vaksecties gerealiseerd kan worden.

Elke vakgroep heeft een vakgroepleider, die zich richt op de ontwikkeling van de vakgroep en de vakgroepleden. De vakgroepleider zorgt ervoor dat de vakgroep goed functioneert, maar toont vooral leiderschap: het creëren van een veilig leerklimaat, het komen tot een collectieve ambitie voor de vakken en het bevorderen van een onderzoekende, lerende, op ontwikkeling gerichte houding. Meerdere keren per jaar vindt er overleg plaats tussen de schoolleiding en de vakgroepleiders.

Ambitie: de vakgroepen zijn duidelijk gepositioneerd en spelen een centrale rol in het bieden en ontwikkelen van het onderwijsaanbod van de school

Norm: de vier vakgroepen vullen hun rol binnen de school in volgens het hiervoor ontwikkelde beleid, zoals dat duidelijk wordt uit de gesprekken die schoolleiding en vakgroep twee maal per jaar met elkaar voeren.

4.2 Aansturing en leidinggevende structuur

De leiding van de school is in handen van een directeur en een teamleider. De schoolleiding bevordert zoveel mogelijk de betrokkenheid van het team bij de ontwikkeling van de school en de besluitvorming. Tevens worden teamleden gestimuleerd om zelf initiatief te ontplooien bij het verder verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie.

Binnen de school wordt 'gespreid leiderschap' nagestreefd als dominante leiderschapsvisie⁸.

⁸ Leiderschap wordt gezien als een groepskenmerk. Iedereen in de groep kan invloed uitoefenen en doet dat op basis van expertise, ervaring, kwaliteiten en affiniteit. Iedereen kan informeel invloed uitoefenen op onderwerpen waar hij of zij expertise over heeft. Je gunt collega's met de meest relevante expertise de leidende rol in een specifieke situatie. Zo is leiderschap een dynamisch proces dat per situatie anders vorm kan krijgen.

Ambitie: er bestaat een heldere beschrijving van de organisatie, waarin 'gespreid leiderschap' door alle betrokkenen in de praktijk wordt gebracht

Norm: elke medewerker ervaart de mogelijkheid om invloed te hebben in relatie tot de eigen ambitie. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd d.m.v. een onderzoek onder de teamleden.

4.3 De Ontwikkelgroepen

Elke teamlid maakt deel uit van een Ontwikkelgroep, waarin uitvoering wordt gegeven aan de ontwikkeling en implementatie van een thema binnen de school. Elke groep werkt aan de hand van een duidelijke opdracht en heeft zijn eigen agenda. Bij de ontwikkeling en de implementatie kan een relatie gelegd worden met de scholingsagenda van de school.

De opdrachten van de Ontwikkelgroepen staan beschreven in de Ontwikkelagenda.

Ambitie: elk teamlid is betrokken bij de ontwikkeling en innovatie van het onderwijs van de school door te participeren in een Ontwikkelgroep

Norm: elke Ontwikkelgroep bereikt de in de Ontwikkelagenda geformuleerde doelstelling. Aan het eind van het cursusjaar wordt geëvalueerd of ieder teamlid inderdaad betrokken is geweest en of de geformuleerde doelen zijn behaald.

5. Diverse onderwerpen

5.1 Communicatie en PR

Aan de relatie met de ouders wordt in de school veel belang gehecht. Dit wordt zichtbaar door een adequate communicatie met de ouders via de digitale kanalen en door het organiseren van ouderavonden met een divers karakter (informatieve avonden, gesprekken met docenten).

In cursusjaar 2019-2020 wordt een Ouderraad opgericht. De school ziet deze Raad als een middel om de betrokkenheid en invloed van ouders in de school te versterken. De Raad voert vier keer per jaar overleg met de schoolleiding. In dit overleg wordt informatie gedeeld en kan wederzijds om advies gevraagd worden. Ook kan de Ouderraad initiatief nemen tot het organiseren van bijvoorbeeld een thema-avond voor ouders en leerlingen.

Ambitie: de ouders zijn betrokken en oefenen invloed uit op de ontwikkeling van de school o.a. via de Ouderraad

Norm: de Ouderraad heeft een duidelijke positie in de school en is in staat om namens de ouders haar rol in te vullen.

De communicatie naar buiten is belangrijk om het beeld van de school zo goed mogelijk uit te dragen. Deze vorm van communicatie verdient een serieuze impuls, waarbij gericht en zorgvuldig gebruik wordt gemaakt van social media.

Ambitie: de school hanteert een actief PR-beleid dat bijdraagt aan een realistisch, positief en wervend imago

Norm: de naamsbekendheid en het positieve imago van de school worden versterkt door de communicatie naar buiten. Dit wordt duidelijk uit het jaarlijkse onderzoek naar de motivatie van de schoolkeuze onder de ouders van klas 1.

5.2 Identiteit

Comenius valt onder het bevoegd gezag van de Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord-Fryslân. Deze vereniging laat zich inspireren door de Bijbel. We kennen op onze school daarom dagopeningen, meditatieve momenten, godsdienstlessen in leerjaar 1 en 2 en vieringen, zoals met Kerst. Bij alle medewerkers staat voorop, dat we onze identiteit, onze normen en waarden uitdragen in de manier waarop we met onze leerlingen omgaan en ons als collega's tegenover elkaar opstellen.

Ambitie: de manier waarop de identiteit wordt uitgedragen en voorgeleefd komt overeen met de uitgangspunten van CVO

Norm: de signalering in de school door team en leiding en de feedback van ouders en leerlingen komen overeen met de geformuleerde ambitie. Dit wordt duidelijk doordat hierover geen of weinig negatieve klachten van ouders en leerlingen worden ontvangen.

Ambitie: de school participeert in het Pelgrimsproject en betreft de leerlingen bij activiteiten in het kader van dit project

Norm: jaarlijks worden de CVO-lezing en de Pelgrimsdag georganiseerd; er worden onderwijsprojecten gekoppeld aan het gekozen jaarthema binnen CVO.

5.3 Frysk

@Forum is een school met een behoorlijk stedelijke populatie. Veel leerlingen zijn niet opgegroeid met het Frysk als actief gebruikte taal. Op basis van dit gegeven heeft de school het profiel C1 toegekend gekregen. Jaarlijks wordt een projectweek georganiseerd, waarbij het vooral om een positieve houding gaat ten opzichte van de Friese taal en cultuur. Nederlands is de schooltaal, maar er is ruimte om Fries te spreken. Vanwege pedagogische redenen (emoties) kunnen leerlingen, ouders en docenten Fries spreken als zij dat willen. Bij het vak ligt de focus op deelnemer zijn in een tweetalige cultuur. Voor leerlingen die dat willen wordt ingezet op het kunnen voeren van een kort informeel gesprek in het Fries.

Ambitie: in het onderwijsprogramma is expliciet aandacht voor het vak Frysk in de onderbouw, terwijl er in alle leerjaren ruimte is voor het mondelinge gebruik van de taal. Er vindt een verdieping plaats in het onderwijsprogramma door het aanbieden van een masterclass Frysk in leerjaar 2.

Norm: er is expliciet aandacht voor het vak Frysk in de onderbouw en leerlingen voelen zich vrij om zich mondeling in het Fries te uiten, in situaties waarin dit mogelijk is. Dit wordt duidelijk uit een jaarlijks onderzoek onder de leerlingen.

5.4 Maatschappelijke stage

De school hecht eraan, dat de leerlingen zich zo breed mogelijk oriënteren op de maatschappij waarvan zij deel uitmaken. De school vindt het daarom belangrijk, dat alle leerlingen in het derde leerjaar een maatschappelijke stage uitvoeren in hun vrije tijd voor de duur van tenminste dertig klokuren. Bij de uitvoering van reguliere stages zijn zij gericht op zichzelf, bij de maatschappelijke stages zijn zij gericht op de ander. De school ziet deze stage dan ook als een belangrijk middel in de persoonlijke vorming van de leerlingen, maar legt hier ook een relatie met de burgerschapsvorming.

Ambitie: door de uitvoering van de maatschappelijke stage dragen de leerlingen een steentje bij aan de maatschappij, doen zij actief iets voor een ander en ontwikkelen zij zich als mens

Norm: d.m.v. reflectie wordt de meerwaarde van de maatschappelijke stage in de persoonlijke ontwikkeling van de leerling duidelijk. Het verslag van de MAS wordt opgenomen in het portfolio van de leerling; steekproefgewijs wordt vastgesteld of de mate van reflectie als voldoende gekwalificeerd kan worden.

5.5 Bevordering gezonde leefstijl

We willen bij onze leerlingen een gezonde leefstijl bevorderen. Binnen het onderwijsprogramma is er aandacht voor bewegen en vinden er voorlichtingsactiviteiten plaats, in de kantine is er een verantwoord aanbod van eten en drinken en op het schoolterrein geldt een rookverbod. In samenwerking met externe instanties (bv. GGD) wordt actief gewerkt aan het beïnvloeden van de leefstijl van de leerlingen.

Ambitie: de leerlingen worden gestimuleerd tot het ontwikkelen van een gezonde leefstijl, zowel fysiek als mentaal

Norm: de leerlingen ervaren een goede balans tussen een gezonde mentale en fysieke gesteldheid. Er is een passend 'gezonde kantine-aanbod', het drinken van water door de leerlingen wordt actief gestimuleerd, in de school is voldoende bewegingsaanbod.

5.6 Duurzaamheid

In de school worden activiteiten ontwikkeld waardoor er structureel aandacht bestaat voor duurzaamheid. Binnen dit kader wordt er gewerkt aan de bewustwording van de leerlingen, bijvoorbeeld waar het de reductie van afval betreft. In het onderwijsprogramma wordt structureel aandacht besteed aan het onderwerp. In het gebouw worden er maatregelen nagestreefd gericht op een duurzaam gebruik van energie.

Ambitie: er is in de school structureel aandacht voor duurzaamheid, binnen het onderwijsprogramma en in de organisatie

Norm: het energieverbruik in de school wordt door het investeren in moderne technologie verder teruggedrongen waarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van duurzame energiebronnen. Verder wordt de hoeveelheid afval steeds verder teruggedrongen.